

Előfizetési díj:
Helyben: . . .
félve 3 ft 40 kr.
negyedve 1 „ 80 „
Postán küldve: . . .
félve 4 ft 40 kr.
negyedve 2 „ 20 „
Egyes szám 10 kr.

ALFÖLDI HIRLAP.

Megjelen hette-
nként 3-szor
hétfőn, szerdán és
szombaton este.
Szerkesztői s kiado-
hivatal-szállása
piaczon, gróf
Degenfeld-ház-
ban az emeleten.

Hirdetmények díja: 5 hasábos petit sorért 5 kr.;
többeszi vagy terjedelmes hirdetéseknel árbejegyzés adatik. A
nyitásterben való közlemény 3 hasábos sorért 15 kr számíttatik.

Az előfizetést és hirdetések elfogadják helyben: a
lap-kiadóhivatala a gr. Degenfeld-háznál és **Telegráf** K.
Lajos könyvkereskedése; **Pesten:** Zeisler M. irodája király-

utca 47. sz. a., Lang Lipót „Internationale Annoncen-Expedi-
tíója”; **Bécsben:** Hasenstein és Vogler; **Oppelk**
A; **Naftles Hermann;** **Mosse Rudolf.**

Mik a főkérdések a birtokrendezésnél?

Mint hogy ez időszert arra nincs időnk: hogy a Dobray József s Kovács Sándor ügyvédi dolgozatainak és a Margitai István képviselői indítványának részletes taglalásába ezuttal bele ereszkezdünk, tehát most mindenekelőtt csak a legfőbb alapkérdéseket és a feladat megoldására vezető eljárás rendjét igyekszünk elemezni, tisztázni és összeállítva kimutatni.

1-ső kérdés az: hogy magunk közt barátságos egyezség által, vagy pedig a törvényhozás, a bíróság és per utján kell-e nálunk a birtokrendezést s arányosítást keresztül vinni?

Alig lehet olyan számitani tudó nem ügyvéd ember városunkban, a ki a birtokrendezést barátságos egyezséggel nem tartaná mielőbb végrehajtandónak, mert így ez 2-3 év alatt elintézhető; — a törvényhozás, a bíróság, és per utján pedig arra, legalább is 20 év szükségeltetnék, sőt lehet, hogy az egy egész ember koron át is eltartana. — S azon eljárás nem lenne egyéb, mint a jelen jogelvezeti vizsasz állapotrak, egy ember kor tartamára való kártékony meghosszabbítása.

Jelenleg a külsőlegelőt mintegy 953 belvárosi házbirtokos, azaz körülbelül annyi birtokos használhatja tetteleg, mint a hány tanya és kaszáló birtokos maga folytatja a gazdálkodást; — a barátságos egyezség elvetése által tehát, 1500-nál több belvárosi telekbirtokosok oktalannul elzárják magukat önként, beláthatatlan hosszú időre, a legelői-jog-és haszon élvezettől.

Tiszteljük az ilyesmire czélzó agitációt és elméleti indítványt, de nem kérjük a magunk részére.

2-dik kérdés, — mely ugy szólva az egész feladatnak az alapja — az arányosítás kulcsának a megállapítása.

A bizottsági javaslat: a belső legelőre, a faizásra és italmérésre nézve, a belső telket ajánlja egyedüli arányosítási kulcsul; a külsőlegelőnél a belső telkek mellé még a tanya és kaszáló birtokot is felkivánja arányosítási kulcsul vétetni.

Es egyesegegyelőzen egy közbenes kérdés az, a mi az oly számos, könnyeden oda vetett, zavaros indítványtétel és izgatás indokul felvetettek, éppen az olyan lakos társak által, a kik sem most, sem az előtt nem élvezték a külsőlegelő használatát, — sőt sok részben nem is debreczeni születésű emberek. A felett ezuttal hasonló nincs időnk s terünk hosszasan okoskodni, s vitatkozni, hogy mennyire okszerű és közérdekű a tanya és kaszáló birtokot a külsőlegelő arányosi-

tásánál méltányosan tekintetbe venni; bár annyi kétségtelen, hogy ez utóbbi birtokok, a belsőtellek mellett aránytalanul nagy mérvben szerepelnek a bizottsági javaslatban.

A javaslat e pontozatára nézve azonban nem az az eszélyes és tapintatos eljárás: hogy a miatt az egész birtokrendezési munkálatot határozatilag vessük el; sőt azt az elláthatlan változandóságú időfolyás viszontagságai tengerébe tessük; hanem hogy azon neheztelt egyetlenegy pontozatot kölcsönös eszmecsere s alkudozás utján módosítsuk s tegyük elfogadhatóvá.

Azon arányt, mely a házbirtok és tanya birtok jogaránya közt felállítottat a javaslatban, mi is tulságosan nagyinak találjuk. Mi tehát a következő eljárást tartjuk czélzserűnek a feladat megoldására nézve, ezért a következőket indítványozzuk:

1-ször a közgyűlés mondja ki legelsőbb: hogy a birtokrendezési kérdést egyezség utján kívánja elintézni és haladéktalanul hozzá fogni annak megoldásához.

2-ször a közgyűlés a bizottsági javaslatnak vege legelsőbb is tárgyalás alá az „arányosítási kulcsok” megállapításáról szóló II-dik fejezetét; és egyenként állapítsa meg: a belső legelő, a külső legelő, a faizás és italmérés kulcsait; és miután csak a külsőlegelő kulcsára nézve forog fenn nézeteltérés: tehát azokat a kik a bizottsági javaslatban ajánlott külsőlegelői kulcsot el nem fogadják, utasítsa oda a közgyűlés, hogy saját nézetük szerint kidolgozzat s kimerítőleg formulázott javaslatot adjanak be arra nézve a közgyűlésnek; mely javaslatnak formulázása aztán szabatosan a közgyűlésen állapíttassék meg; ekkor azon a külsőlegelői kulcsok iránti egyes javaslatok adassanak ki, utczai tize denként eszközlendő szavazás alá, hogy így az egyik, vagy másik ajánlott kulcs elfogadása felett a jogosítottak tizedenként összehiva és az így eszközlött szavazás által, véglegesen határozzanak.

Mi nevezetesen a külsőlegelő arányosítási kulcsát, a következő módozattal megállapítani, találannak méltányosabbnak:

Elfogadjuk a külsőlegelő arányosítási mennyiségéül a 141,770 darab kis marha számot; s azt a következőleg véljük arányosítási tényezőül alkalmaztatva szétosztani:

1-ször, a belvárosi telkeknek minden ölnyi házutáni földje után 1 1/2 kis jószág legeltetési jog adassék; és így a 70,754 ölnyi házutáni földek után jutna 106,131 db.

2-ször, minden nyilas tanya-föld egyenlő lenne = 4 öl házutáni földdel;

azaz egy nyilas tanya-föld után 6 kis jószág esnék; a mi 4810 nyilas tanya-föld után tenne 28,860 dbot

3-szor, minden egy boglyás kaszáló, egy öl házutáni földdel lenne egyenlő, vagyis 1 1/2 kis marha-jog járva utánna; a mi 4136 boglyás kaszáló után tenne kis marhát 6,204 db.

Mindez együtt menne 141,195 db kis marhára; a mi kivonatván az összes 141,770 db kis marha számból: maradna még fen rendelkezés alá 585 db. kis marha tartási jog.

Mi az belsőtellek, tanya és kaszáló birtokoknak itt összeállított egymáshoz mutakozó arányosítási kulcsát minden irányban igazságosabbnak, és a küldött-ségi javaslatban ajánlottnál méltányosabbnak véljük; és eként a tanyaakra már kevés, de mégis méltányos mennyiségű, a kaszálókra pedig szinte igen mérsékelt mennyiségű legeltetési jog esnék.

Debreczeni napló.

□ Jul. hó 12-kén, szerdán délelőtt 9 órakor városi közgyűlés fog tartatni. Tárgy: birtokrendezés.

□ A különben hajnalban megérkezni kellő pesti vonat csak reggeli 8 órakor érkezett meg; e rendkívüli késedelemnek Karczag körül történt szerencsétlenség volt oka, hol is a vonat Pap Mórnak 15 darab ökrét eltiport. A koczikat egymáshoz kötő láncok elszakadtak, egy pár kocsi kerék a sinből ki is ugrott, s a ma ide 8 órakor megérkezett vonat kocsiainak kerekei is csupa véresek voltak.

□ Legközelebb a városnak néhány lova megbetegedvén — azon gyanu merült fel: nem a város istállójánál lévő kut vize okozta-e a betegséget, s e tekintetben a városi tisztí főorvos vizsgálatátelre szollitott fel; melyet is ö Göltl N. gyógyszeressel végrehajtván — a vizsgálat eredménye az lett, miszerint a városban ásott kutak, bármely helyen legyenek is azok, mind tartalmaznak különböző mennyiségben olyan sókat, melyek a viz ízét annak frissítő, tápláló hatását csökkentik, s kitünik az is, hogy a város istállójánál lévő kut vize igen sok ilyen idegen sókat tartalmaz, ezen az által lehet segíteni — miután a városi kut vizet tisztátalanságát a feltöltött szerves testek hulladkaival terhelt földnek, s az azokon leszivárgó felviznek lehet tulajdonítani, — ha ezen leszivárgó felvizet a kutak minél gyakoribb kimerítése által eltávolítjuk; s így az alsó viz tisztán marad.

□ Ritka utca az, mely különösen vasárnaponként meg ne lenne népesítve jól felmókuszvizezett s mély álmomban fekvő napszamosok és napszamosnőkkel,

TÁRCZA.

A faltetön át.

(4-dik közlemény.)

A levél körülbelül eként hangzott:

„Signor M. rio!”

Ah! mily elragadó ez a gyöngédség, hogy ő még az én nevemet is az édes olasz nyelvészeti formába önté s olvasztá bele.

„En megkaptam az ön fogalom- és tartalomdus levelét.”

Ah, milyen találós és velős kifejezéssel tudja a szép signora eszméit leírni.

„Ön egy nagyon jó ember, . . . én szeretem önt.”

Ezen dolog a német-olasz nyelven olyan rendkívül fenségesen hangzott, hogy annak értelme szinte lehetetlennek látszott előttem, főkép e nyilatkozat tételnek előzmények nélküli szilaj elkövetkezése miatt.

„En ezt személyesen is ohajtom önnek megmondani saját lakáson. . . . ha ön egy csésze theára, színház után meglátogat.”

Angyali lény, milyen meghódítólag tudja ő szavait egymásba öteni; — de ezért aztán nem is mulasztom el, . . . holnap öt ismét egy pompás karpereczcel meglepni.

Ez valósággal nagyszerű, . . . „grandiös” vívmány volt, a mint ezt a magyar főváros divaturnai ki szokták lejezni, . . . és nekem szinte kiugrott, halibatóan kódogó szívem, az a miatti nagy öröm miatt: hogy én ily erős férfikorban is, ennyire gyors hódítást vagyok képes lenni a művészeti világban, az ékszerök tüzfényétől sugalmazott ékesenszólás által.

„En valósággal szerencsegyermek vagyok!” sohajtottam fel, az elámulás mély meghatottságával. . . . De lássuk a levél végét, mely imigy szólt:

„Azonban az irigy kémszemek kikerülése végett, önnek nem szabad az utcaajtón, . . . ily mindennapias uton az én szentélyembe behatolni; . . . hanem a kertfalánál egy hágszó fog öre várni s annak segítségével repüljön át ön, a másik oldalon alant reá váró karjai közé, az önhöz lelkéből jó

Malzini Minnának.”

Mennyire magasosan regényszerű lesz mindez. Én a hágsón fel, a falon át s egyenesen az ő karjai közé fogok lemenni, . . . és egy puskával fogadtatni a „cara mia bella” által.

Szegény versfaragó koldus költő! Te röviden lettel tulszárnyaltatva a briliántos ékszer néma, de azért teljesen elérékenyítő gyöngéd szózata által.

Alig tudtam, hogy örömben mihez kezdjek, miután e váratlan eredmény leirhatlan boldogsággal fogott körül. . . . A levelet, az ő bélyegtelen boritékjával egyetemben, sűrű forró csókokkal halmoztam el, mert hiszen az ilyen érett időkörben mindig több-több ösztönt érez már a nőtlen ember a csók osztogatáshoz.

Utóvégre azonban mégis csak gondolkodóba esstem, hogy azon ut egy kissé talán magas bizonytalansággal vezet a mennyország felé; . . . de végtére is megnyugasztalt azon önértetesen biztos tudat, hogy éppen ezen ut vezet engemet közvetlenül az ohajtott paradicsomba. Hanem, hogy személyemet minden eshetőség ellen biztosítsam és e merénylet regényességét felfokozzam, elhatároztam, hogy e nagy utra egy pisztolyt is viszek magammal, a mely pisztolyt különben is még soha semmi tekintetben sem használtatott általam, sőt még soha töltést sem látva, ékesítette szobám falát.

Ah! de hogy az ő ölelő inda karjai közé juthas-

sak valahára, mennyi mindent kell még addig át-élnem.

A színházba kell mennem.

Itt a nyitányul szolgáló avult zeneművet, . . . ezután egy, már százszor látott unalmas vigjátékot végig kell halgatnom, mert csak ezután következik a ballet.

A balletet, a balletszemélyzet, különféle csoportozatok és csoportozatos tánczokkal nyitotta meg; ezután a másodrendű kis tánczosné Adel. járt valami francia nevé magántánczot.

Mindezek öh! milyen elkoptatott izetlen, — műszóval „fade” látványok voltak és a tömeges közönség mégis mennyire elragadtatva tapsolta meg azokat.

Az én Minnám mindezek után következett.

En dühösen tapsoltam, midőn már ő atlasz cipője hegyét a szinpadra kitette, . . . és egy pompás virágcsokrot löktem jól irányozva oda lábai elé.

A bájos lény első pillantása is én reám esett; a virágcsokrát saját hóféhér kezével vette fel, és azzal valami olyan sajátosog kézmozdulatot csinált, a mely csak én reám vonatkozólag látszott megérthetőnek.

Nekem ugy tetszett, mintha a színház minden zugából az irigység dühétől villogó tekintetek irányultak volna felém. (Folyt. köv.)

— Egy koldus belépett a G. . . boltjába, a hol éppen egy társaság a dolognélkül unalmas délután kártyajátékkal foglalkozott.

„T. urak kérek valami csekélységet” mondá a koldus alázatosan.

„Takarodjék kend dolgozni!” kiáltott rá a házi gazda.

„Hát mit gondol a tensur! hogy a koldulás nem dolgozás, hanem talán éppen mulatság?! Hát csak tessék megpróbálni helyettem koldulni. . . . az alatt én majd kártyázok a tensur helyett, ha ez dolog!”

